

ئەورەحمان ئەلى

زانكۆى صلاح الدين - كولىژى ئەدەبىيات

كە گۆڭۈس خۆزگە كار دەپىلىشىندە

پىئالە يىپەكلىرى ۋە رىگىتلىرى ، بەھىۋى ئەم شىئىرانە يەنە بوو
ھەرچى خىزمەت ناسىياۋى ھەبىۋو گازاندىھان ئىدە كىردو
دەپانئوت :

- چىپەكەس ئىنى ئەمەردوۋە نالە نەبى ؟

ئەھتاسەر لە بەرى مالەكە ئى ھاۋتوتە يەك ، دل پەروش
غەمگىنە رۆژانى بە شىن و گىران بەسەر دەبات ، چە پۆكلىنىۋا
بە بان رۆۋە شىنە ۋە بوۋەكلىنىۋا ..

رۆژانى تەنبايى دىت و دەروا ، دەرواۋ دەپرىتە ۋە نالەش
كەس نىيە بە دەم دەردو فوغانىۋە ۋە بىت ، كەس نىيە لە ناۋ دەرىيە
قولى خەمە گەۋرەكە ئى پىلى رابكىشى ، كاتىمىرى شادى شكاۋە
بە ندۆل كە وتوتە دەست مروقى پىس و چە پەل دلىان لە گەل لەرە
لەرى ئەم بە ندۆلانە دەترپىنى ، زور كەسىيان لە وىنە ئى نالە
مات و مەلوول كىرد ، دەستەستان ، دەس لە ئەئىنۇ ، دانىشتن
بى گىفتوگۇ ، دل پىر لە سو ، ... ھاۋار بوخە جى دەكا :

- ئەى ھاۋار لەم كۆچە بى گەرانە ۋە يەت ، بو ، بولمىم دور
كە وتىۋە كى ۋاى پى باش و خوشە ؟ ! داخ لە دەست ئەم
كە شتىۋە بى ئەمانە «جوان و ناشرىن ، لاۋو پىر ، زاناۋ
نەزان ، شەل و كۆپرە ناپىسى ھىزى خۇى دەگىرىۋى رىگالە
بەرە ، خۆزگە سەد خۆزگە ئىستا لە ژياندا بوۋىتايە و
نەمردىتايە ئەگەر بو چە ند ساتىكىش دەبوۋ بوئە ۋە ھى چاۋت
بە خىزمەت كەسانم دەكەۋت كە چۆن دورە پەرىزن لىم و خوم
تى ناگە يەنن و ناشرىن تىيان لە گەلدا پىچراندوۋە ، بە لام ناخ
ئەۋا ئەۋان بەم شىۋە مردە بوخىانە ئەى رۆژگار بو ؟ بوپەم

شەۋى كات درەنگانى نالە ئى شاعىر لەسەر جىگا ساردو
سپرەكە ئى دەستى لە ژىر چە ناگە ئى نابوۋ ، بىر كىردنە ۋە ھى
لە بازىنە يەكى فراۋان دەسوراپە ۋە ، جگەرە لەسەر جگەرە ئى
دادەگىرساندو دەكۆژاندىۋە ۋە لە ناۋ ئەۋ قودىلە شووشە شىۋە
ماسىيە ئى كۆمە ئىكى جگەرە ئى دى لە خۇ گىرتىۋو دادەنرا ،
دوۋكە لەكە ئى تىكەل بە ھەۋا ئى قەتسى ماۋى ژورەكە دەبوۋ ..
ژورەكە نوۋزە ئى ھەۋا ئى دەرى ئى ئى پىراپوۋ ،
لە وساتە شدا فتىلە ئى فانۇسە ھەلۋاسراۋەكە ئى تەنىشت وىنە ئى
خەجى ئى خىزىنى جوانە مەرگەكە ئى نەۋتى ئى پىراۋ ژورەكە بوو
بە شەۋە زەنگىكى تەۋاۋ .

چلە ئى ماتەمىنى خەجى ھىشتا تىنە پەرىپوۋ بىرى لە
نۆى كىردنە ۋە ئى كۆپرەكە ئى دەكرد ، دەپوۋست ھەتە تايە
كۆپرەكە ئى لە گەل زەۋىدا نەبى بە تۆپەلىك گل ، دەپوۋست
ھەروەك ئەستىرە يەكى درەۋشە دار بىت بە ئاسمانى
كۆپرەستانە ۋە دەم نادەم بەسەرى پىكاتە ۋە ۋە سەبورى ھالى
خۇى بى بداتە ۋە «چواردەۋرى بە گولى زەردو سوۋرو گۆۋگىيە
كەسك رازاندىۋە ، ئەۋ گۆۋگىيە كەسكە ئى سالىكى پىكەۋە
بوۋن سەرگەردانى بوۋ بوۋن ، بە تايىبە تى خەجى لە كۆى چلە
گىيەكى بەرچاۋ كە وتايە بالاي بەرزو نەرم و نىانى بەسەردا
شور دەكردە ۋە لە ناۋ ھەردوۋ لە پى دەستى دەناۋ ماچى
دەكرد ، دەرواۋ دەۋرى كۆپرەكە ئى بە شىئىرانە پىر كىردىۋە كە
كاتى خۇى بوخە جى ۋى ووتىۋو ، ئىلھامى لە چاۋە گەش و ژىر

پوڙه گه رمایه سیبهری له خو بربیره و بی په نایه بی په نا ؟ ...
 نه لقه پیزی ده رگای بیره و هری پوژانی قوناغی خویندنی
 سه ره تایی شکاندو به بیریهات که چون زور بهی قوتابه کان
 ناره زوی وانه هی هونه ریان ده کردو سه رومری وانه که یان
 به وینه هی جووراو جور نه خشانندن به سه ر ده بردو
 ماموستاش بو هریه که یان به خامه که هی سه رو ده نمره هی بو
 داده نان ، به لام نه هی نادری داماو ؟ زوری له گه ل ده کرا
 تاوینه هی پوخساری مروقیک نیگار بکا نه نجام پوپه په که هی
 به سپیایی ده مایه وه ، خامه که هی له ناو زاری وهر ده داو
 دوش داده ما ، ناچار ده بوو به مل شوپ کردن و سی سفری
 پانه و بانی په ک ..
 به لام نه هی نیستا ؟ بو بی نه وه هی که س داوای وینه په کی لی
 بکا بووه به وینه کیشیکی ده ست رهنگینی وا که زور بهی
 وینه کیشه کانی دی ده به زینی و ناتوانن خویمان له قهره هی
 بدن ؟ به هه موو شیوه په ک ، به هه موو ریگه په ک ، وینه هی
 خه جی هی کیشاوه و ژوره که هی کردوه به پیشانگایه کی
 تایه تی .

پرسه داره کان هه موو پینچ شه موانی نزیک نویزی عه سر
 خویمان له جلوه برگی ره ش هه لده کیشن و ریگه هی گوپرستان
 ده گرنه بهر ، پاش نه وه هی له خویندنی فاتحه که یان ده بنه وه و
 نابنه وه هه ر نافرته و توزیک به ره و دوا خو هی ده جولینیت و چوار
 مشقی ماوه په کی کورتی کپ و بی دهنگی به ده ور گوپی
 مردووه که یان داده نیشن و ده ست ده که ن به باس و خواسی
 هه موو نه و شتانه هی له و حه و تووه دا پرویداوه . به لام نه و
 ناله په هی به ناو بردنی خیزانه که هی ده ناسرایه وه «ناله هی خه جی»
 باس و خواسی نه بوو ، له گه ل نه و وینه په هی له ژور سه ریه وه
 هه لیواسی بوو ده که و ته دوان :
 - نه هی فریشته که م ، نه هی نه و که سه هی تا کو نیستا له هه ست و
 نه ستی مندای :
 ده لایه کم لی بکه ره وه بائه و گوله هی له باخچه هی ژینم بوم
 هه لیژارد بووی له په خه تی گیر که م ، داخه که م له و ده ستی
 هه روا زو و هاویشته ناو وهرزی خه زان و په رده هی شانوی

ده رونتی به بی مالناوایی لیکردن له سه رم لیک نا ، کوله هی
 دووه می شانو پر له ده ر دو مهینه تی و ناسوریه که هی نه م
 زینه هی بو جیهیستم له گوشه هی ته نیاییدا لاتی کردم ..
 پاش نه وه هی گوپرستانه که چول بوو جانه وه ری خوی تیدا
 نه ما له ناله هی به چوکا هاتو نه بی دهنگیکی ناسک له ناو
 دهروونی ناله دهنگی دایه وه :

- نا نادر نا ، بو وات له خوت کردوه ؟ هات و هاوارو گریان
 داوی چی ده دا ؟ من مردوم به لام نه وه پوژانی پیکه وه
 بوونمان ، نه وه نوسین و پرتوکه کانمان ، نه وه شیوه هی
 دانیشته کانمان هه موو ماون و له بهر ده متان ، نه وکاته
 ده گه یه پوپه هی خوشه ویستی خوت به رامبه ر به من که وا
 په فتاره کانت تیکه ل به ره فتاره کانم بکه یت تاقه شیوازیکی
 په فتاری نه پچراوی لی پیک بهینیت و بیکه هی به ری پیشانده ر
 به دم نه و مه به سته هی بو تی ده کوشاین ، نه وکاته هی
 هه موو خه لکی چاویان به و پوژه ده که وی که تیدا مروقیکی
 لیها توو بالانگزی نه و جانه وهرانه بوته وه که ده یانه وی سه ر
 نوخته هی هه رمیرگه و زاریکی نه م وولاته شرینه به تابلوی
 شین و شه پورو گریان بنه خشینن ، گوزه هی بیر له ناوی
 سازگاری ده ستی پر یازنگی کچانی نیسک سووکی نه م
 وولاته ده شکینن ، ده ست به قزی خاویانه وه به مه مکوله هی
 زیته لانیانه وه بو گوپرستانه کان راکیشیان ده که ن و
 پرسوایان ده که ن ، پاشان ده بیینی چون خه لکی هه ر
 چاویکیان ده که ن به چوار چاویلنیت نزیک ده بنه وه و هه موو
 له راستت سه ریان سوور ده مینی و به په ک دهنگ ده لین :

- نه وه ناله هی خه جی په ، ناله هی خه جی
 من نه و پوژم ده وی نه ک پوژانی پر له گریان و شین و
 پوپوی بی سوودو به ره م ،
 له گه ل سافو ره وانی سه دای دهنگه که هی دی هی دی کز
 ده بووه و تابه په کجاری نه ما .
 ترسیکی زور دهروونی ناله هی ته نی ، چوکی به په له و
 به به رده وامی ده لرزی نه یزانی نه و پوژه چون خوی له ژوره
 خاموشه که یدا بینیه وه ، نیواره هه رزوو خوی له بن جیگانا ،
 تاسبه بینی جووله هی له خوی بری ..

